

Nr 40.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 46 § utsökningslagen m. m.; given Stockholms slott den 17 februari 1928.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 46 § utsökningslagen och till lag om ändrad lydelse av 1 § i lagen den 28 oktober 1887 om skiljemän.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. Gärde.

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av 46 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 46 § andra stycket utsökningslagen skall upphöra att gälla.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1929. Dock skall det nu upphävida stadgandet fortfarande gälla beträffande skiljedomar, som av den centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister meddelats före nämnda dag eller därefter meddelas i tvist, däri skiljenämndens avgörande påkallats före samma dag.

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av 1 § i lagen den 28 oktober 1887 (nr 83 s. 1) om skiljemän.

Härigenom förordnas, att till 1 § i lagen den 28 oktober 1887 om skiljemän skall fogas ett tredje stycke av följande lydelse:

Angående rätten att till avgörande av skiljemän hänskjuta tvist rörande kollektivavtal är särskilt stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1929.

---

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärendena, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 25 november 1927.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Thyren:

I samband med antagandet av lagen den 28 maj 1920 (nr 246) om central skiljenämnd för vissa arbetstvister vidtogs en ändring av 46 § utsökningslagen. Därigenom infogades i nämnda lagrum ett nytt stycke av innehåll, att skiljedom, som meddelats av omförmälda skiljenämnd, skulle verkställas lika som domstols laga kraft ägande dom.

Efter föredragning av chefen för socialdepartementet har Kungl. Maj:t denna dag förordnat, att lagrådets utlåtande skall för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättade förslag till lagar om kollektivavtal och om arbetsdomstol. Enligt övergångsbestämmelsen till sistnämnda lag, vilken skall träda i kraft den 1 januari 1929, skall förenämnda lag om central skiljenämnd för vissa arbetstvister upphöra att gälla. Har före den nya lagens ikraftträdande påkallats tillämpning av skiljeavtal, enligt vilket tvist må hänskjutas till den centrala skiljenämnden, skall nämnden dock i enlighet med förenämnda lag behandla och avgöra tvist, som avses med påkallandet.

Då den centrala skiljenämnden sålunda skall upphöra att finnas till, synes det lämpligt att upphäva omförmälda bestämmelse i utsökningslagen. Tydligt är emellertid, att densamma fortfarande bör gälla såväl beträffande domar, som meddelats före den 1 januari 1929, som ifråga om de domar, vilka med stöd av nyssnämnda övergångsbestämmelse må komma att meddelas efter berörda dag i tvister, däri skiljenämndens avgörande dessförinnan påkallats.

Förberörda till lagrådet remitterade förslag torde böra giva anledning även till en annan lagändring, som tillhör området för min ämbetsverksamhet. I 8 § i förslaget till lag om kollektivavtal stadgas bland annat, att om någon, som är bunden av kollektivavtal, gör sig skyldig till förfarande, som i synnerlig mån strider mot avtalet eller mot vad i nämnda lag stadgas, och förfarandet finnes vara av väsentlig betydelse för avtalsförhållandet i dess helhet, avtalet må på yrkande från andra sidan kunna av arbetsdomstolen förklaras icke vidare vara gällande. Därjämte stadgas i samma paragraf, att därest i anledning

av väckt talan visst förfarande förklarats strida mot kollektivavtal eller bestämmelserna i berörda lag, men rättelse det oaktat ej sker, arbetsdomstolen på yrkande må förklara, att å motsidan arbetsgivare eller arbetare eller förening av arbetsgivare eller arbetare skall, så länge rättelse ej skett, vara befriad från sådan förpliktelse enligt avtalet eller lagen, vars fullgörande med hänsyn till det otillåtna förfarandet finnes icke skäligen kunna påfordras. Enligt förslaget till lag om arbetsdomstol skall för upptagande och avgörande av mål rörande kollektivavtal upprättas en särskild domstol, arbetsdomstolen. I 11 § av samma lag föreskrives, att till mål rörande kollektivavtal skola hänföras mål, däri tvist är om förfarande, som förmenas strida mot kollektivavtal eller mot vad i lagen om kollektivavtal stadgas, eller om påföljd för sådant förfarande eller ock om kollektivavtals giltighet, bestånd eller rätta innebörd, ändå att tvist ej är om dylikt förfarande. Vidare stadgas i samma paragraf, att tvist, som eljest skulle höra under arbetsdomstolen, i stället må hänskjutas till avgörande av skiljemän. Detta får dock ej ske, där fråga är om förklaring, som avses i 8 § av lagen om kollektivavtal.

Genom sistnämnda bestämmelse bliva parterna förhindrade att hänskjuta viss grupp av tvister till avgörande av skiljemän. Med hänsyn härtill torde det vara lämpligt, att i skiljemannalagen införes en erinran om berörda särskilda föreskrifter.

I enlighet med nu anförda synpunkter hava utarbetats förslag till *lag om ändring i 46 § utsökningslagen* och till *lag om ändring i 1 § i lagen den 28 oktober 1887 (nr 83 s. 1) om skiljemän*.

Föredraganden uppläser härefter omförmälda förslag, av den lydelse bilagor (bilagor A och B) till detta protokoll utvisa, och hemställer, att lagrådets utlåtande över förslagen måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

N. Cervin.

Bilaga A.

F ö r s l a g

till

Lag om ändring i 46 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 46 § andra stycket utsökningslagen skall upphöra att gälla.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1929. Dock skall det nu upphävda stadgandet fortfarande gälla beträffande skiljedomar, som av den centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister meddelats före nämnda dag eller därefter meddelas i tvist, däri skiljenämndens avgörande påkallats före samma dag.

Bilaga B.

F ö r s l a g

till

Lag om ändring i 1 § i lagen den 28 oktober 1887 (nr 83 s. 1) om skiljemän.

Härigenom förordnas, att till 1 § i lagen den 28 oktober 1887 om skiljemän skall fogas ett tredje stycke av följande lydelse:

Angående rätten att till avgörande av skiljemän hänskjuta tvist rörande kollektivavtal är särskilt stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1929.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 2 januari 1928.

N ä r v a r a n d e:

justitierådet VON SETH,
 justitierådet WEDBERG,
 regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA,
 justitierådet ALEXANDERSON.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 25 november 1927, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättade förslag till *lag om ändring i 46 § utsökningslagen och lag om ändring i 1 § i lagen den 28 oktober 1887 (nr 83 s. 1) om skiljemän.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av t. f. byråchefen för lagärenden i socialdepartementet Per Santesson.

Lagrådets flesta ledamöter lämnade förslagen utan anmärkning.

Justitierådet Wedberg fann den ifrågasatta ändringen i 46 § utsökningslagen obehövlig och mindre lämplig.

Ur protokollet:

Oskar Adelson.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 17 februari 1928.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anmäler t. f. chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde, lagrådets den 2 januari 1928 avgivna utlåtande över de den 25 november 1927 till lagrådet remitterade förslagen till *lag om ändring i 46 § utsökningslagen* och till *lag om ändring i 1 § i lagen den 28 oktober 1887 (nr 83 s. 1) om skiljemän*.

Föredraganden hemställer, att förslagen, som av lagrådets flesta ledamöter lämnats utan anmärkning, måtte, med rubrikerna jämkade till *lag om ändrad lydelse av 46 § utsökningslagen* och *lag om ändrad lydelse av 1 § i lagen den 28 oktober 1887 (nr 83 s. 1) om skiljemän, jämlikt § 87 regeringsformen*, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

N. Cervin.